

Załącznik do uchwały nr 102 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z dnia 2 października 2024 r.

Tabela rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. „Ocena jakości i efektów realizacji Osi priorytetowej III PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w tym badanie zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia dzięki wsparciu z EFS”

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
1	Pandemia miała negatywne oddziaływanie na aktualnych oraz przyszłych studentów. Zwiększyła się skala problemów psychicznych wśród studentów – np. trudności z socjalizacją i nawiązywaniem relacji, zaburzenia nerwicowe oraz depresje etc. Kadry zarządzające i dydaktyczne nie mają dostatecznych umiejętności postępowania ze studentami z takimi zaburzeniami.	W zakres działań uświadamiających w ramach Działania 03.01 FERS warto włączyć takie działania, które będą nie tylko budować wiedzę na temat różnych rodzajów niepełnosprawności, ale też budować umiejętności w zakresie radzenia sobie z kryzysowymi sytuacjami w relacjach ze studentem ze szczególnymi potrzebami.	NCBR	Wskazanie w założeniach naboru potrzeby realizacji działań ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji w zakresie postępowania ze studentami ze specjalnymi potrzebami, ale bez zdiagnozowanych niepełnosprawności – mających trudności z socjalizacją i nawiązywaniem relacji, cierpiących na zaburzenia nerwicowe oraz depresję etc.	30 września 2024	Programowa Operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona częściowo wdrożona	Dokumentacja konkursu "Uczelnie coraz bardziej dostępne" w Opisie ścieżki Rozwój + zawiera definicję osoby z niepełnosprawnościami, która wskazuje, że wsparciem w konkursie objęte zostaną również osoby nie posiadające orzeczenia o niepełnosprawności. Ponadto założenia konkursu w obszarze 8 "Działania podnoszące świadomość niepełnosprawności" wymagają realizacji zaawansowanych szkoleń dla przedstawicieli kadry z poszczególnych zagadnień dotyczących niepełnosprawności tj. technologie, procedury,

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
									wsparcie psychologiczne. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w dokumentacji nie wprowadzono wprost zapisów ukierunkowujących tematykę szkoleń na zakres wskazany w rekomendacji, tj. trudności z socjalizacją i nawiązywaniem relacji, zaburzenia nerwicowe oraz depresję.
2	W Działaniu 3.5 PO WER w typie projektu „Uczelnia dostępna” beneficjenci w nierównym stopniu rozpoznali potrzeby studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności i o szczególnych potrzebach. Najlepiej rozpoznano potrzeby studentów z niepełnosprawnościami ruchowymi, dysfunkcjami wzroku i słuchu – poprzez badanie grupy studentów z orzeczeniami. Znacznie	Rekomenduje się zachęcanie wnioskodawców do prowadzenia diagnozy potrzeb studentów z uwzględnieniem jak najszerszej grupy (ogół studentów), a nie tylko studentów z orzeczeniami o niepełnosprawności.	NCBR	Wskazanie w założeniach naboru potrzeby prowadzenia badań potrzeb na szerokiej grupie studentów, w celu rozpoznania potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami, ale nie mających orzeczeń o niepełnosprawności.	30 września 2024	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości wdrożona	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
	<p>słabiej zdiagnozowano potrzeby studentów z zaburzeniami psychicznymi, somatycznymi i osób w spektrum autyzmu. Warto też podkreślić sygnalizowany w niemal wszystkich wywiadach wzrost liczby studentów ze specjalnymi potrzebami.</p>								
3	<p>Zidentyfikowano rozbieżność pomiędzy postrzeganiem wyzwań edukacyjnych przez studentów i przedstawicieli uczelni oraz pracodawców, co może powodować pogłębianie się problemu niedopasowania kompetencji studentów do potrzeb pracodawców. W naborze nr FERS.01.05-IP.08-001/23 w ramach Działania 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym zastosowano mechanizm, który ma szansę zminimalizować ryzyko</p>	<p>Rekomenduje się, aby w kolejnych naborach wniosków kontynuować podejście wedle którego działania projektowe będą prowadzone na kierunkach studiów kształcących na potrzeby określonych branż, kluczowych dla rozwoju gospodarki.</p>	NCBR	<p>W naborach w ramach typu projektu „Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji” należy ograniczyć możliwe do realizacji działania do prowadzonych na kierunkach kształcących na potrzeby branż zdiagnozowanych jako kluczowe dla rozwoju gospodarki.</p>	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	NCBR na tym etapie nie rozstrzyga, czy będzie to nabór dla konkretnych branż, czy tylko preferencja dla nich.

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
	wspierania w projektach kompetencji nie w pełni dostosowanych do potrzeb rynku pracy i gospodarki tj. prowadzenie naboru na działania na kierunkach kształcących na potrzeby wybranych branż, kluczowych dla rozwoju gospodarki.								
4	Zidentyfikowano potrzebę lepszego dostosowania wsparcia w obszarze podnoszenia kompetencji studentów do potrzeb regionalnych rynków pracy. W naborze nr FERS.01.05-IP.08-001/23 w ramach Działania 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym zastosowano mechanizm, który ma szansę zwiększyć trafność wsparcia na poziomie regionów tj. premiowanie projektów powiązanych z Regionalnymi	Rekomenduje się, aby w kolejnych naborach wniosków utrzymać kryterium premiujące wnioskodawców planujących realizować działania na kierunkach kształcących na potrzeby branż kluczowych wpisujących się w obszary Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji województwa, w którym	NCBR	W kolejnych naborach o zbliżonej tematyce zastosowanie kryterium premiującego dla projektów realizujących działania na kierunkach studiów kształcących na potrzeby branż wpisujących się w obszary Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji województwa, w którym zlokalizowana jest uczelnia.	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
	Inteligentnymi Specjalizacjami.	zlokalizowana jest uczelnia.							
5	Jednym z największych zidentyfikowanych wyzwań dla dalszego podnoszenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i dostosowania go do potrzeb rynku pracy jest uelastycznienie i personalizacja kształcenia. W naborze nr FERS.01.05-IP.08-001/23 w ramach Działania 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym zastosowano mechanizm, który ma szansę skutecznie odpowiedzieć na to wyzwanie. W odniesieniu do projektów skierowanych na podnoszenie umiejętności w szkolnictwie wyższym zastosowano otwarty katalog form wsparcia.	Rekomenduje się utrzymanie otwartego katalogu form wsparcia w kolejnych naborach wniosków.	NCBR	W kolejnych naborach wniosków należy zastosować otwarty katalog form wsparcia.	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
6	Jednym z wyzwań dla szkolnictwa wyższego jest konkurencja pomiędzy uczelniami związana z negatywnymi trendami demograficznymi. Wobec tego, uczelnie stosują różnego rodzaju strategie, aby przyciągnąć kandydatów na studia m.in. uelastyczniając programy kształcenia. Dostosowanie kształcenia do potrzeb konkretnych studentów może zapobiegać zjawisku przedwczesnego kończenia nauki, które może być spowodowane kryzysem psychicznym. W FERS postawiono warunek realizacji działań służących zapobieganiu zjawisku drop outu, jednak w niewystarczający sposób zwrócono uwagę na aspekt psychologiczny tego problemu.	Rekomenduje się, aby w kolejnych naborach wniosków jako przykład realizacji działania służącego ograniczeniu zjawiska przedwczesnego kończenia nauki wskazać wsparcie psychologiczne.	NCBR	W regulaminie wyboru projektów należy wskazać wsparcie psychologiczne jako przykład realizacji działania służącego ograniczeniu zjawiska przedwczesnego kończenia nauki.	31 grudnia 2024	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
7	Jednym z wyzwań dla szkolnictwa wyższego jest uwzględnienie technologii kognitywnych np. sztucznej inteligencji w kształceniu. Trend dotyczący wykorzystania technologii kognitywnych jest szczególnie widoczny w obszarze Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji. Ponadto, zarówno studenci, jak i kadra uczelni są zainteresowani pozyskaniem umiejętności stosowania AI.	Rekomenduje się, aby w kolejnych naborach wniosków w ramach typu projektu „Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji” do katalogu zagadnień podejmowanych w programach kształcenia dodać wykorzystanie technologii kognitywnych.	NCBR	W regulaminie wyboru projektów w ramach typu projektu „Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji” w katalogu zagadnień podejmowanych w programach nauczania należy uwzględnić wykorzystanie technologii kognitywnych.	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	
8	Skutecznym mechanizmem zastosowanym w ramach PO WER były Zintegrowane Programy Uczelni. ZPU pozytywnie wpłynęły na zniwelowanie zjawiska kanibalizacji wsparcia oraz zapewniły jego kompleksowość i	Rekomenduje się, aby w naborach wniosków w ramach typu projektu „Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju	NCBR	W regulaminie wyboru projektów w ramach typu projektu „Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
	<p>przyczyniły się do multiplikacji efektów projektów. ZPU wykazują się także wysoką trwałością efektów. W ramach FERS zidentyfikowano mechanizm, który podobnie jak ZPU zapewnia kompleksowość wsparcia. W ramach naboru dotyczącego dostosowania oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji ustanowiono, że projekt obowiązkowo musi obejmować cztery elementy. Ponadto, w ramach projektów można było rozwijać kompetencje pracowników uczelni, ale tylko tych, którzy wspierają proces kształcenia na kierunkach objętych wsparciem.</p>	<p>gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji” kontynuować obowiązek powiązania przez beneficjenta poszczególnych elementów projektu tak, aby połączyć działania skierowane na rozwój kompetencji kadry i studentów oraz zapewnić w projektach współpracę z pracodawcami, modyfikację programów kształcenia oraz realizację elementów praktycznych.</p>		<p>transformacji” należy uwzględnić konieczność realizacji przez beneficjenta kilku działań powiązanych, przynajmniej na poziomie grupy docelowej tj. pracownicy uczelni wspierani w projektach to osoby prowadzące lub wspierające proces kształcenia na kierunkach studiów objętych wsparciem.</p>					

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
9	Dalsza cyfryzacja głównych zadań/procesów realizowanych na uczelniach jest konieczna dla zwiększenia efektywności działań i funkcjonowania uczelni, nadążania przez uczelnie za zmianami wynikającymi z oddziaływania na gospodarkę (również na sektor szkolnictwa wyższego) megatrendu postępującej cyfryzacji. Zmodernizowana dzięki środkom PO WER infrastruktura informatyczna i dydaktyczna uczelni oraz ucyfrowienie głównych procesów (np. kształcenia, obsługi kadrowej, finansowej, księgowej, innych usług dla studentów i pracowników) - ze względu na postęp technologiczny - będzie wiązało się z koniecznością dalszej ich optymalizacji oraz rozwoju kompetencji	Rekomenduje się, kontynuację działań wspierających rozwój cyfrowych kompetencji kadry zarządzającej uczelni w celu dalszego zwiększenia efektywności procesów zarządczych realizowanych na uczelniach.	NCBR	Uwzględnianie w kolejnych konkursach FERS działań ukierunkowanych na doskonalenie i rozwijanie kompetencji cyfrowych kadr uczelni, służących podnoszeniu efektywności głównych procesów zarządczych realizowanych na uczelniach.	31 grudnia 2025	Programowa operacyjna (FERS)	edukacja	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Numer	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji (Program)	Obszar tematyczny	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie odrzucenia lub częściowego zatwierdzenia
	kadry niezbędnych do poszerzenia zakresu lub wprowadzenia nowych usprawnień.								